

ADVIES Nr 26 / 1999 van 25 augustus 1999

O. Ref. : 10 / A / 1999 / 015

BETREFT : Ontwerp van wet tot regeling van een nationaal repertorium van de rechtspersonen en de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, die onderworpen zijn aan verplichtingen of die houder zijn van rechten krachtens de Belgische fiscale, sociale en economische wetgeving.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Binnenlandse Zaken dd. 7 april 1999;

Gelet op de vraag van de Commissie van 29 juni 1999 om bijkomende inlichtingen en het antwoord van het Ministerie van Binnenlandse Zaken van 5 augustus 1999;

Gelet op het verslag van de heer R. TROGH;

Brengt op 25 augustus 1999 het volgend advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

De adviesaanvraag betreft een ontwerp van wet tot regeling van een nationaal repertorium van de rechtspersonen en de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, die onderworpen zijn aan verplichtingen of die houder zijn van rechten krachtens de Belgische fiscale, sociale en economische wetgeving.

Het betrokken wetsontwerp beoogt, in navolging van het Rijksregister van de natuurlijke personen, een wettelijke basis te scheppen voor het nationaal repertorium van de rechtspersonen die de inhoud van die gegevensbank officieel bekrachtigt, en meer in het bijzonder het identificatienummer en het gebruik ervan.

Het nationaal repertorium voor rechtspersonen werd, op experimentele basis, opgericht op het einde van de jaren zestig, in het vooruitzicht van de inwerkingtreding van de BTW op 1 januari 1971. Het identificatienummer dat toegekend werd door de dienst van het Rijksregister werd automatisch overgenomen als BTW-nummer voor de rechtspersonen die aan deze belasting onderworpen zijn.

Het legaliseren van het nationaal repertorium van de rechtspersonen en van het identificatienummer wordt in het wetsontwerp uitgebreid naar het geheel van de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die onderworpen zijn aan verplichtingen of die houder zijn van rechten krachtens de Belgische fiscale, sociale en economische wetgeving en gerechtvaardigd in het kader van de modernisering van de sociale zekerheid, en, meer algemeen, van de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten. Het vergemakkelijkt immers zowel de identificatie van de rechtspersonen en voornoemde verenigingen, als de uitwisseling van informatie tussen de administraties door middel van een uniek en verplicht identificatiemiddel.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

1. Overeenkomstig artikel 1 § 5 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens worden als "persoonsgegevens" beschouwd "de gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon die is of kan worden geïdentificeerd". Uit die definitie vloeit voort dat de wet - in principe - niet van toepassing is op rechtspersonen en verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid.

In artikel 4 van het voorliggend wetsontwerp, waarover het advies van de Commissie werd gevraagd, worden de inlichtingen die in het nationaal repertorium worden opgeslagen en bewaard uitdrukkelijk opgesomd. Het betreft, meer bepaald, voor iedere rechtspersoon of voor iedere bedoelde vereniging zonder rechtspersoonlijkheid volgende gegevens :

- naam, benaming of firmanaam (artikel 4, eerste lid, 1°)
- nauwkeurig adres (artikel 4, eerste lid, 2°)
- juridische vorm (artikel 4, eerste lid, 3°)
- juridische toestand (artikel 4, eerste lid, 4°)
- bron van voormelde gegevens (artikel 4, eerste lid, 5°)
- aard en lokalisatie van andere gegevens, opgenomen in repertoria en geautomatiseerde bestanden, beheerd door de door de Koning aangewezen overheden, administraties en openbare diensten (artikel 4, eerste lid, 6°).

Op een schriftelijke vraag van de Commissie naar een verduidelijking van de gevallen waarin de hiervoorvermelde gegevens betrekking kunnen hebben op natuurlijke personen, heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken geantwoord dat drie gevallen zich kunnen voordoen, namelijk :

- bepaalde éénpersoonsvennootschappen, waarvan de benaming en het adres overeenstemmen met de naam en het adres van een natuurlijke persoon die de vennootschap heeft opgericht;
- bepaalde verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid die samengesteld zijn uit verschillende natuurlijke personen;
- bepaalde vennootschappen naar buitenlands recht die in België, omwille van fiscale redenen, vertegenwoordigd zijn en waarvan die vertegenwoordiging gebeurt door een natuurlijke persoon.

De Commissie is van oordeel dat de in het nationaal repertorium geregistreerde inlichtingen die betrekking hebben op natuurlijke personen, gezien moeten worden in het verlengde van hun hoedanigheid als rechtspersoon of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid; in het kader van de door het wetsontwerp vooropgestelde finaliteiten dienen, volgens de Commissie, die inlichtingen niet te worden beschouwd als een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de wet van 8 december 1992.

2. De Commissie wenst er de nadruk op te leggen dat de in artikel 4, eerste lid, 6° van het wetsontwerp bedoelde gegevens uitsluitend betrekking hebben op een "verwijzing" naar andere gegevens, opgenomen in andere bestanden. De gegevens opgenomen in de bestanden waarnaar wordt verwezen, kunnen eveneens betrekking hebben op natuurlijke personen; volgens het Ministerie van Binnenlandse Zaken gaat het bijvoorbeeld om de naam en het adres van beheerders, commissarissen, zaakvoerders, vereffenaars, ... De Commissie wijst erop dat de toegang tot de inlichtingen van het nationaal repertorium, eventueel na toestemming van het in artikel 12 van het wetsontwerp opgerichte "Toelatingscomité", niet mag impliceren dat eveneens automatisch toegang wordt verschaft tot die andere gegevensbestanden.
3. Artikel 12 van het wetsontwerp regelt de oprichting en de samenstelling van het Toelatingscomité dat een beslissingsbevoegdheid heeft voor het verlenen van toegang tot de inlichtingen van het nationaal repertorium : het bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangende leden waarvan één lid en een plaatsvervangend lid worden aangeduid onder de ambtenaren-generaal die het nationaal repertorium onder hun bevoegdheid hebben; twee leden en twee plaatsvervangende leden worden door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aangewezen onder haar leden of plaatsvervangende leden. Rekening houdend met het standpunt van de Commissie in punt II. 1. van voorliggend advies, is de Commissie van oordeel dat het niet opportuun is een vertegenwoordiging door haar leden in dat Comité te voorzien; in die context dient de tekst van artikel 12 van het wetsontwerp bijgevolg te worden aangepast.
4. De Commissie dringt er tenslotte op aan dat een duidelijke en strikte scheiding moet worden ingesteld en bewaard tussen enerzijds het Rijksregister van de natuurlijke personen en anderzijds het nationaal repertorium van de rechtspersonen en de verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, die onderworpen zijn aan verplichtingen of die houder zijn van rechten krachtens de Belgische fiscale, sociale en economische wetgeving.

III. BESLUIT

Op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de gemaakte opmerkingen, verleent de Commissie een gunstig advies.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) M.- H. BOULANGER

(get.) P. THOMAS